

Araştırma Makalesi

Stratejik Anlatı İnşasında Sosyal Medyanın Araçsallaştırılması: Türkiye-Yunanistan Örneği

Özet

Emine BOYRAZ*

Bu çalışma, Türkiye ve Yunanistan arasındaki ilişkilerin en gergin hali kabul edilen Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Yunanistan'a yönelik "bir gece ansızın gelebiliriz" açıklamasının yapıldığı döneme ve sonrasında üretilen stratejik anlatı temalarına odaklanmaktadır. Çalışma, bu iki ülkenin kendini ve ötekini hangi stratejik anlatı temalarıyla inşa ettiğini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla çalışmada sosyal medya platformu Twitter'da inşa edilen stratejik anlatı temaları tespit edilmiş, elde edilen bulgular nitel içerik analizi tekniği kullanılarak tablolaştırılmıştır. Uluslararası politikada stratejik anlatı inşasını konu edinen çalışmalarda olay anlatısı, sistem anlatısı ve kimlik anlatısı olmak üzere üç farklı düzeyde inceleme yapılmaktadır. Bu çalışmada ise yalnızca kimlik anlatısı düzeyi incelenmektedir. Araştırma sürecinde, iki ülkenin de Twitter'ı araçsallaştırıp birbirlerine karşı negatif anlatı temaları kullandıkları tespit edilmiş, bu doğrultuda ülkelerin birbirlerini ötekileştirmek ve uluslararası kamuoyu karşısında haksız göstermek amacıyla negatif anlatı inşa ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Aynı şekilde iki ülkenin kendi kimlik anlatılarını inşa ederken oldukça pozitif temalar kullandıkları tespit edilmiş, bunun amacının da kendi tutum ve davranışlarını uluslararası kamuoyu karşısında meşrulaştırmak olduğu tespit edilmiştir.

*Bursa Teknik Üniversitesi,
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakùltesi,
Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı,
Yüksek Lisans Öğrencisi
E-mail: emineboyraz23@gmail.com,
ORCID: 0000-0002-2794-3637

Anahtar Kelimeler: Stratejik Anlatı, Sosyal Medya, Dış Politika, Doğu Akdeniz, Türkiye ve Yunanistan.

Geliş Tarihi: 27.11. 2022
Kabul Tarihi: 16.12.2022

Boyraz, E. (2022). Stratejik anlatı inşasında sosyal medyanın araçsallaştırılması: Türkiye-Yunanistan örneği. *Medya ve Kùltür*, 2(2), 238-265

Research Article

The Instrumentalization Of Social Media In The Construction Of A Strategic Narrative: The Case Of Turkey-Greece

Abstract

Emine BOYRAZ*

This study focuses on the period in which President Erdoğan made the statement “we can come to Greece suddenly one night” statement, which is considered to be the tensest phase of the relations between Turkey and Greece, and the strategic narrative themes produced in its aftermath. The study aims to identify the strategic narrative themes through which these two countries construct themselves and the other. For this purpose, the strategic narrative themes constructed on the social media platform Twitter were identified and the findings were tabulated using qualitative content analysis technique. In the studies on strategic narrative construction in international politics, three different levels are examined as event narrative, system narrative and identity narrative. In this study, only the level of identity narrative is examined. In the research process, it was determined that both countries used negative narrative themes against each other by instrumentalizing Twitter, and in this direction, it was concluded that the countries construct negative narratives in order to marginalize each other and to portray one another as unfair in the eyes of the international community. In the same way, it was determined that the two countries used very positive themes while constructing their own identity narratives and that the purpose of this was to legitimize their own attitudes and behaviors in the eyes of the international public.

*Bursa Technical University,
Faculty of Humanities and Social
Sciences,
Department of International Relations,
Graduate Student,
E-mail: emineboyraz23@gmail.com,
ORCID: 0000-0002-2794-3637

Keywords: Strategic Narrative, Social Media, Foreign Policy, Eastern Mediterranean, Turkey and Greece.

Received: 27.11.2022
Accepted: 16.12.2022

Giriş

Türkiye ve Yunanistan arasında son dönemde yaşanan krizler nedeniyle iki ülke ilişkilerinde olumsuz bir havanın hâkim olduğu yeni bir döneme girilmiştir. Yunanistan'ın gayri askeri statüdeki adaları silahlandırma girişiminin hız kazanması, Türkiye'nin bu durumu tehdit olarak algılamasına, Türkiye'nin ise Ege'deki hava sahasında askeri ve eğitim uçuşlarını arttırması Yunanistan tarafından tehdit olarak algılamasına sebep olmuştur. Tehdit algılama boyutunun sürekliliğini koruduğu iki ülke arasında yaşanan krizlerin yanı sıra Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle de bu iki ülkenin ötekine karşı daha fazla tehdit unsuru sayılabilecek davranışlarda bulunduğu gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda Türkiye'nin NATO misyonu içerisinde bulunan F-16 uçaklarına Yunanistan tarafından radar kilidi atılmasını takiben Türkiye tarafından "bir gece ansızın gelebiliriz" açıklaması bu dönemde iki ülke arasında yaşanan gerilimin ulaştığı boyutu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte iki ülke arasında yaşanan mülteci ve göçmen sorunu bu ülkelerin birbirlerine yönelik itham edici söylemlerini arttırmıştır. Doğu Akdeniz'de deniz alanlarının sınırlandırılmasına ve Kıbrıs'ın statüsüne ilişkin anlaşmazlık ise Ankara ile Atina'nın birbirlerini ötekileştirmesine zemin hazırlayan uygun bir siyasi iklimi ortaya çıkarmıştır (Polat, 2020, ss. 209-228).

Yukarıda belirtilen gözlemlerden yola çıkan çalışma, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "bir gece ansızın gelebiliriz" açıklamasını yaşanan gerilim bakımından bir dönüm noktası almakta, Türkiye ve Yunanistan'ın kendileri hakkında ve ötekine karşı ürettikleri stratejik anlatıyı incelemektedir. Çalışmanın en temel amacı; iki ülkenin hangi temel stratejik anlatı temalarıyla ötekini ve kendilerini inşa ettiklerini tespit etmektir. Bu doğrultuda çalışma, iki ülkenin hangi stratejik anlatı temalarını üreterek ötekini ve kendilerini, ulusal ve uluslararası kamuoyuna nasıl sundukları sorusuna cevap aramaktadır. Çalışmanın kapsamını oluşturan hususlar ise şunlardır; ilk olarak, Haziran-Ekim (toplam beş ay) ayları arasında oluşturulan stratejik anlatı temaları ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır. Bu doğrultuda söz konusu zaman dilimi haricinde iki ülke arasında bir stratejik anlatı olup olmadığıyla ilgilenilmemiştir. İkinci olarak, iki ülkenin belirli siyasi liderlerinin ve bu siyasi liderlerin başında bulunduğu devlet kurumlarının Twitter hesapları aracılığıyla inşa edilen stratejik anlatı incelenmiştir. Twitter ve seçili hesaplar haricinde oluşturulan stratejik anlatılar çalışma kapsamı içerisinde değerlendirilmemektedir. Son olarak çalışma, iki ülkenin kendileri ve öteki hakkında ürettikleri stratejik anlatının kimlik anlatısı boyutunu ele almaktadır.

Çalışmada, Miskimmon, O'Loughlin ve Roselle'nin (2013) ileri sürdüğü model esas alınarak devletlerin uluslararası politikada başvurduğu stratejik iletişim tekniklerinden biri olan stratejik anlatı kavramı kullanılmaktadır. Bu modele göre uluslararası politikada stratejik anlatı olay anlatısı, kimlik anlatısı ve sistem anlatısı olmak üzere üç ayrı seviyede incelenebilmektedir. Bu çalışmada ise devletlerin dış politika davranışlarının belirlenmesinde kimliğin belirleyici rol oynadığı varsayımından hareketle (Wendt, 1995, ss. 71-81) sadece Türkiye ve Yunanistan'ın kendileri hakkında ve ötekine yönelik ortaya koydukları kimlik anlatısı düzeyi incelenmektedir. Araştırma sürecinde nitel araştırma yöntemi kullanılmaktadır. Nitel yöntem kullanılarak incelenen ve toplanan veriler, nitel içerik analizi tekniği ile tablolaştırılarak analiz edilmektedir. Araştırma ve veri toplama için, her ülkeden

siyasi liderler ve ilgili devlet kurumları seçilmiştir. Bu doğrultuda çalışma, üç ana bölümden meydana gelmektedir. Birinci bölümde, stratejik anlatı kavramına ilişkin kavramsal çerçeve üzerinde durulmaktadır. İkinci bölümde, araştırma sürecinde başvurulan yöntem açıklığa kavuşturulmaktadır. Üçüncü bölümde ise, elde edilen veriler tablolaştırılıp sunulmakta, çözümlenmesi yapılmakta ve bulgular üzerinden tartışılma yürütülmektedir.

1.Kavramsal Çerçeve: Stratejik Anlatı

Yaygınlaşan kitle iletişim araçlarının kullanımı ile birlikte toplumların uluslararası gelişmelerle ilgili bilgi sahibi olma imkanları da artmıştır. Bu nedenle siyasi elitler davranışlarını ve kararlarını haklı ve meşru göstermek amacıyla kitle iletişim araçlarını kullanmaya başlamışlardır. Aynı zamanda devletler dış politikada hedeflerine ulaşabilmek amacıyla stratejik iletişim araçlarını da kullanabilmektedir. Buradan hareketle siyasi elitlerin hedeflerine ve amaçlarına ulaşmak maksadıyla stratejik iletişimi bir araç olarak gördüklerini söyleyebiliriz (Hallahan vd., 2007, s.3). Stratejik iletişim, diğer iletişim türlerinden belirli bir hedef doğrultusunda ve stratejik bir amaca yönelik uygulanması nedeniyle ayrılmaktadır. Bu açıdan her iletişimin stratejik iletişim olmayacağını vurgulayan Zaharna (2010, s.6) planlanmamış, sistematik ve bir amaca hizmet etmeyen iletişim biçimlerinin stratejik iletişim olarak adlandırılmayacağını altını çizmektedir. Özetle stratejik iletişim, iletişimin stratejik olarak kurgulanması ve uygulanmasıdır (Moss & Warnaby, 1998, ss.131-140). Stratejik anlatı kavramını anlayabilmek için ilk olarak anlatı kavramı üzerinde durulması gerekmektedir. Toplumsal aktörlerin farklı anlatılar oluşturarak kendilerini ve içerisinde buldukları toplumsal yapıyı oluşturduklarını öne süren Suganami (1999, s.179) bu doğrultuda söz konusu toplumsal yapının aktör, yapı ve anlatı unsurlarının birbirini şekillendirdiğini ve karmaşık bir ilişki biçiminin ortaya çıktığını belirtir. Peterson ve Monroe ise sosyal bilimlerdeki anlatı kavramını incelemişlerdir. Onlara göre insanların siyasal gerçeklikle ilgili algıları ve siyasal gelişmelere verdikleri tepkiler anlatılar tarafından şekillenmektedir. Bu nedenle anlatılar siyasal davranışın belirlenme sürecinde önemli bir unsurdur. Ayrıca anlatılar siyasal gerçekliği anlamak, hedef kitleye açıklamak için tasarlanmıştır (Paterson & Monroe, 1998, s.316). Roberts ise anlatıyı birbirine bağlı insan eylemleri hakkında hikayeler anlatma pratiği olarak tanımlamaktadır (2006, ss.707-710).

Stratejik anlatı kavramı uluslararası ilişkilerde, Miskimmon, O'Loughlin ve Roselle tarafından yayınlanan çalışmalar sonucunda sistematik bir kavram boyutuna ulaşmıştır. Bu araştırmacıların stratejik anlatı kavramını literatüre nasıl sunduklarını incelediğimizde Miskimmon ve arkadaşları (2013, ss.1-14) stratejik anlatıyı, siyasi elitler tarafından hedef kitlenin düşünce ve davranışlarını etkilemek için aynı zamanda olaylar, kimlikler ve uluslararası sistem hakkındaki düşünceleri yönetmek için kullanılan bir araç olarak tanımlamaktadır. Aynı zamanda Miskimmon ve arkadaşları (2017, s.6) stratejik anlatıları “siyasi aktörlerin iç ve uluslararası aktörlerin davranışlarını şekillendirmek için uluslararası siyasetin dünü, bugünü ve geleceği hakkında ortak bir anlam oluşturmaları için bir araç” olarak tanımlamaktadır. Stratejik anlatı sadece siyasi elitlerin kimliklerini ve amaçlarını tanımlamakla kalmaz aynı zamanda bu amaçlara ulaşmada ortaya çıkan zorlukların nasıl aşılacağını da

belirlemektedir (Roselle vd., 2014, s.76). Bunun sonucunda siyasi aktörler, stratejik anlatılar kullanarak hedef kitleye karşı eylemlerini meşrulaştırır ve hedef kitlenin davranışlarını etkiler. Stratejik anlatıyı etkin bir şekilde kullanan siyasi iktidar kendi davranışlarını hedef kitleye meşru göstermenin yanı sıra aynı zamanda hedef kitlenin de davranışlarını etkileme olanağı bulmaktadır. Bu durumda stratejik anlatı, devletlerin etki alanlarını genişletmek, beklentileri kontrol altında tutmak ve kendilerine göre bir söylem ortamı oluşturmak için kullandıkları faydalı bir araç olarak görülmektedir (Akdoğan & Adıgüzel, 2022a, s.8).

Siyasi elitlerin ulusal veya uluslararası toplum tarafından kabul görmeyen kararları ve davranışları stratejik anlatı kullanılarak açıklanabilir ve anlaşılabilir olarak değiştirilebilmektedir (Akdoğan, 2021, s.484). Kamuoyu hükümetin aldığı siyasi bir kararı desteklemediği zamanlarda hükümetler ürettikleri stratejik anlatılarla aldıkları kararları meşru gösterebilirlerken, toplum da stratejik anlatı ile olayların kapsamı hakkında bilgilenmekte ve bu sayede davranışlarını sergileyebilmektedir (Jankowski, 2013, s.12). Kitle iletişim aracı olarak medya, siyasal seçkinlerin dış politika tutum ve davranışlarını kamuoyu nezdinde haklı gösterme sürecinde araçsallaştırılmakta ve iktidarın hizmetine sunulmaktadır (Akdoğan, Uğuş & Yılmaz, 2021, s.80). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte sosyal medya denilen yeni bir mecra ortaya çıkmıştır. Sosyal medya platformu olarak küresel ölçekte yaygınlaşan Twitter, devletler ve siyasal elitler tarafından aktif kullanılmaya başlanmış ve bu sayede de geleneksel diplomasinin yanında dijital diplomasine çağrı başlamıştır. (Akdoğan & Adıgüzel, 2022b). Bu doğrultuda Ringsmose ve Börgesen (2011, ss. 505-528) hükümet ne kadar etkili bir stratejik anlatı üretirse askeri müdahaleler için bile halk desteğinin alınma ihtimalinin artacağını öne sürmektedir. Stratejik anlatının geçmişteki başarısızlıkları, mevcut zorlukları ve olası geleceği iyi bir olay örgüsüyle iç içe ördüğünü belirten Krebs (2015, ss.1-23) küresel olaylara anlam vermek, meşru ilişkilerin sınırlarını belirlemek gibi işlevsel rollere sahip olduğunun altını çizmektedir. Stratejik anlatıyı amaçlı iletişim pratiği olarak adlandıran Holtzhausen ve Zerfass (2015, s.4) hükümetlerin hedeflerine ulaşmak için stratejik anlatıyı kullandıklarına dikkat çekmektedir. Hükümetler için toplumun desteğini ve rızasını almanın savaşlar açısından büyük bir güç niteliği taşıdığı belirten Bilgin (2018, s.118), stratejik anlatıyı bu doğrultuda bir araç olarak tanımlamaktadır. Benzer şekilde stratejik anlatıyı bir araç olarak nitelendiren Nissen (2015, s.45) ise uluslararası siyasette güç kazanmak ve bu gücü sürdürebilmenin iktidarlar için temel hedef olduğunu belirtmektedir. Barthwal (2015, ss.328-330) ise stratejik anlatıların çok karmaşık bir iletişim ağında sürecin bir parçası olarak oluşturulduklarının altını çizmektedir. Stratejik anlatıların amaçlarına dikkat çeken Madisson ve Ventsel (2021, s.22), stratejik anlatılar aracılığıyla çatışmaların istenilen şekilde anlamlandırıldığını ve bu şekilde hedef kitlenin olayları yorumlamasına katkı sağladıklarını belirtmektedir. Freedman (2006, s.22), stratejik anlatıyı; “olaylara ikna edici açıklama getirmeyi ve çıkarımlarda bulunmayı sağlayan olay örgüsü” şeklinde tanımlamaktadır. Freedman, askeri çatışmalarda düşman tarafın uygulamalarının meşruiyetini kırmak amacıyla anlatının stratejik amaç doğrultusunda kullanımına dikkat çekmekte, anlatılar üzerinden kamuoyunun “neden askeri gücün kullanılmasına ya da kullanılmamasına ihtiyaç duyulmadığına” ikna edilmeye çalışıldığını ileri sürmektedir. Antoniadou vd. (2010, s.5) ise stratejik anlatıyı, arzu edilen siyasi hedeflere ulaşmak amacıyla geçmiş, şimdi ve gelecek

hakkında belirli bir anlam inşa etmeye yarayan iletişim aracı olarak tanımlamaktadır.

Stratejik anlatı alanındaki bilimsel çalışmalara bakıldığında, dış politikada üç farklı düzeyde oluşturulduğu belirtilmektedir (Roselle vd., 2014, s.76). Bunlar; olay, kimlik ve sistem anlatılarıdır. Olay anlatısı, yaşanan bir gelişme karşısında dış politikaya neden ihtiyaç duyulduğu ve bu dış politikanın uygulama sürecinin nasıl şekillenmesi gerektiğini düzenlemektedir. Karar vericilerin herhangi bir konu karşısında siyasi kararlarının meşru ve uygulanabilir olduğunu göstermelerinde olay anlatımının yardımcı olduğunu söyleyebiliriz. İkinci düzeyi incelediğimizde karşımıza kimlik anlatısı çıkmaktadır. Kimlik anlatısı, bir devletin kendi benliğinin inşasının yanı sıra uluslararası sistemdeki diğer aktörlerin de kimliklerini inşa etmektedir. Bu kapsamda kimlik anlatısı, bir devletin yaşanmışlıklarının, değerlerinin ve gayelerinin neler olduğunu da analiz etmektedir (Uğuş, 2021, s. 126.) Siyasi elitler kimlik anlatısı inşa ederek kendi kimliklerini ulusal ve uluslararası kamuoyuna sunmakla kalmaz aynı zamanda ötekine karşı oluşturdukları kimlik anlatısıyla da ikinci bir aktörü de sunabilmektedir. Buradan hareketle, kimlik anlatısında devletler hedef kitleye kendisini pozitif bir şekilde sunarken, karşı olduğu devleti ise negatif kimlik anlatı temalarıyla inşa etmektedir. Üçüncü düzey ise sistem anlatısıdır. Sistem anlatısı devletlerin mevcut düzeni nasıl tanımladıklarının ve nasıl algıladıklarının analizini yapmaktadır. Sistem anlatısını kullanan bir devletin amacı uluslararası sistemin yapısına yönelik bir algı oluşturmaktır. Buradan hareketle aslında devletlerin kendi çıkarları doğrultusunda bölgesel ya da küresel bir düzen kurmak amacıyla anlatılar ürettiklerini söyleyebiliriz (Akdoğan & Adıgüzel, 2022a, ss.8-9) Ulaşılan noktada stratejik anlatının hedef kitleye yönelik bir amaç doğrultusunda üretildiği sonucuna varılmaktadır. Bu doğrultuda devletler stratejik anlatıyı şu amaçlar doğrultusunda üretmektedir: Dış politikada tutum ve davranışların hem uluslararası hem de ulusal kamuoyunda meşrulaştırılması, devletin kendisine karşı olan diğer aktörlerin davranış ve tutumlarını gayri meşru göstermesi, bir devletin dış politikasına yönelik diğer devletlerin karşıtlığını önlenmesi veya azaltılması, son olarak bir devletin diğer devlete karşı izlediği davranış ve tutumun üçüncü ülkelerce desteğinin alınmasıdır (Akdoğan, Küpeli & Gürler 2022, s.64).

2.Araştırma Yöntemi

Bu çalışma, Türkiye ve Yunanistan'ın siyasal seçkinlerinin hem kendileri hakkında hem de ötekine karşı inşa ettikleri stratejik anlatıya odaklanmakta, bu doğrultuda öne çıkan temel anlatıları tespit etmeye çalışmaktadır. Çalışmada iki ülke ilişkilerinin en gergin hali kabul edilen Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Ağustos ayında düzenlenen TEKNOFEST 2022 programı kapsamında yapmış olduğu konuşmada Yunanistan'a yönelik "bir gece ansızın gelebiliriz" açıklaması bir eşik olarak alınmış ve bu açıklamanın yapıldığı ay (Ağustos), iki ay öncesi (Haziran, Temmuz) ve iki ay sonrası (Eylül, Ekim) inceleme dilimi olarak ele alınmış, toplamda beş ay çalışmanın araştırma kapsamını oluşturmuştur. Dolayısıyla bu tarih aralığının öncesi ve sonrasında iki ülke arasında herhangi bir stratejik anlatının olup olmadığı araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Araştırma iki ülkenin kendilerini ve ötekini hangi stratejik anlatı temalarını kullanarak inşa ettiğini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda iki ülkenin de güncel açıklamalarda bulunabilmesini kolaylaştırdığı ve

hem ulusal hem de uluslararası kamuoyuna açık erişim sağlanması nedeniyle Twitter, araştırmanın veri kaynağını oluşturmaktadır. Bu doğrultuda iki ülkenin Twitter haricinde herhangi bir haber sitesinde veya başka bir mecrada ürettikleri stratejik anlatılar çalışmanın inceleme alanına alınmamıştır. Bu bağlamda siyasi liderler ve ilgili devlet kurumlarının Twitter hesapları çalışma kapsamı içerisinde değerlendirilirken, aşağıda belirtilenler dışında herhangi bir siyasi lider ya da kurumun stratejik anlatı üretip üretmedikleri çalışma kapsamı içerisinde değerlendirilmemiştir. Seçilen bu örnekler iki ülkenin siyasi lider konumunda olmaları ve resmî devlet kurumları olmaları nedeniyle seçilmiştir. Bu amaçla çalışmada, Türkiye'nin siyasi liderleri içerisinde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ve Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun kişisel Twitter hesapları; Türkiye'nin resmi devlet kurumları içerisinde de T.C. Cumhurbaşkanlığı, T.C. Dışişleri Bakanlığı ve T.C. Milli Savunma Bakanlığı resmi Twitter hesapları incelenmiştir. Yunanistan'da ise siyasi liderlerden, Başbakan Kiriakos Mitsotakis ve Dışişleri Bakanı Nikos Dendias'ın kişisel Twitter hesapları; resmi devlet kurumlarından da Yunanistan Cumhurbaşkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Savunma Bakanlığı ve Yunanistan Cumhuriyeti Başbakanlık resmi Twitter hesabı çalışma içerisinde değerlendirilmiştir.¹

Bu çalışmada, verilerin taranması ve toplanması sürecinde nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Toplanan verilerin çözümlenmesi ise nitel içerik analizi tekniğiyle yapılmaktadır. Verilerin toplanması işlemi resmi Twitter hesaplarının manuel taranmasıyla yapılmakta, herhangi bir elektronik program kullanılmamaktadır. Verilerin toplanmasında ilgili Twitter hesaplarında fotoğraf, video ve bağlantı ekli paylaşımlar da dikkate alınmakla beraber aynı zamanda retweet (alıntı tweet) de çalışma kapsamı içerisinde değerlendirilmiştir. Tespit edilen stratejik anlatı temaları kategorize edilerek tablolaştırılmış (Tablo-I, Tablo-II) ve daha sonrasında bu veriler analiz edilerek iki ülkenin hangi stratejik anlatı temaları kullanarak kendilerini ve ötekini inşa ettikleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sürecinde Miskimmon, O'Loughlin ve Roselle'nin (2013, 2014, 2017) çalışmalarında öne sürülen uluslararası politikada stratejik anlatı analizi modeli kullanılmaktadır. Bu araştırmacılar stratejik anlatının olay anlatısı, kimlik anlatısı ve sistem anlatısı olmak üzere üç düzeyde incelenebileceğini öne sürmektedir. Yukarıda bahsedilen çalışmalara göre, bu üç düzeyin her biri oluşturulan çalışmada beraber kullanılabilirken, aynı zamanda tek başına bir düzey de çalışmada ele alınabilmektedir. Bu çalışmada ise sadece Türkiye ve Yunanistan'ın kendileri hakkında ve ötekini inşa ettikleri kimlik anlatı düzeyi ele alınmıştır. Bu nedenle çalışmada, iki ülkenin bu dönemde yaşanan krizleri nasıl tanımladıkları ya da krizin nedeninin ne olduğunu tespit eden olay anlatısı ile mevcut bölgesel düzeni nasıl tanımladıklarını tespit eden sistem anlatısı çalışmanın kapsamı dışında kalmaktadır.

¹Yunanistan'ın Cumhurbaşkanı Katerina Sakellaropoulou ve Türkiye Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın Twitter hesabı olmadığı için çalışma kapsamı içerisinde incelenmemiştir.

3. Bulguların Sınıflandırılması ve Değerlendirilmesi

Tablo 1:Türkiye'nin inşa ettiği öz kimlik ve öteki kimlik temaları

ALT KATAGORİLER	ÖNE ÇIKAN TEMALAR
ÖZ KİMLİK	TÜRKİYE; - Barış ve diyalog yanlısı - İyi komşu - Uluslararası hukuka ve antlaşmalara bağlı - Hak ve menfaatlerini koruyan - İnsani, barışçıl ve onurlu bir dış politika izleyen - Bölgesel ve küresel barışa katkı sağlayan - Güçlü, güvenilir ve etkin bir müttefik
ÖTEKİ KİMLİK	YUNANİSTAN; - Düşmanca eylemlerde bulunan - Gerginlik ve tahrik stratejisi yürüten - Kötü komşu - Uluslararası hukuku ve antlaşmaları hiçe sayan - İç işlerine karışan - Kara propaganda yapan - Türk azınlığa karşı ayrımcı ve baskıcı politika yürüten - Mülteci ve göçmenlere insanlık dışı muamele uygulayan

Tablo 1, Türkiye'nin Yunanistan ve kendisi hakkında inşa ettiği kimlik anlatısının alt temalarını göstermektedir. İlk olarak Türkiye'nin kendini ulusal ve uluslararası kamuoyuna hangi anlatılarla tanıttığına dair yapılan incelemede bütün sosyal medya paylaşımlarının içeriğinin neredeyse hepsinde Türkiye'nin kendisini “barış ve diyalogdan yana” bir ülke olarak tanıttığını görmekteyiz. T.C. Cumhurbaşkanlığı hesabından yapılan BM 77. Genel Kurulu adlı paylaşımında “Türkiye'nin dış politikadaki vizyonu daima barış odaklı olmuştur” ifadesinin yer alması Türkiye'nin kendi kimliğini bu anlatıyla sunduğunun göstergesidir (T.C. Cumhurbaşkanlığı, 2022a). Yunanistan'ın ikili ilişkilerde yaşanan sorunlarda herhangi bir adım atmadığının belirtilmesi ve bu durumda kimin barış ve diyalog yanlısı kimin de gerilimden yana olduğunun dile getirilmesi Türkiye'nin kendi siyasi karar ve davranışlarını bu kimlik üzerine oturttuğunu göstermektedir (Erdoğan, 2022a). Ayrıca bu kimlik anlatısına bir diğer örnek olarak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Şanghay İşbirliği Teşkilatı 22. Devlet Başkanları Zirvesi'ndeki konuşmasında Türkiye'nin bölgesinde ve ötesinde barış kuşağı tesis edilmesinin dış politikasının bir hedefi olduğunu ifade etmesi gösterilebilir (T.C. Cumhurbaşkanlığı, 2022b). Erdoğan'ın Ege ve Doğu Akdeniz sorunlarıyla ilgili paylaşımında “Yunanistan'dan iş birliği ve dayanışma çağrılarımıza kulak vermesini bekliyoruz” ifadesi Türkiye'nin bu anlatı temasına bir örnek niteliğindedir (Erdoğan, 2022b). Ayrıca Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın yaptığı açıklamada Yunanistan'la sorunların karşılıklı görüşmeler ve diyalogla çözülebileceğine inandığını belirtmesi (T.C. Milli Savunma Bakanlığı, 2022a), diyalog yanlısı kimlik anlatısına örnektir. Bu çerçevede Türkiye'nin “barışçıl ve diyalog yanlısı” açıklamalarını her fırsatta dile getirerek kendi kimlik anlatısını ulusal ve uluslararası kamuoyuna iyi bir şekilde tanıttığını görmekteyiz.

Türkiye'nin bir diğer kimlik anlatı temasına baktığımızda “uluslararası hukuka ve antlaşmalara bağlı” olan bir devlet olarak kendini sunmaktadır. Erdoğan'ın Avrupa Siyasi Toplantısı Prag Zirvesi sonrasında yaptığı basın toplantısında Ege ve Doğu

Akdeniz sorunlarının “uluslararası hukuk ve anlaşmalar çerçevesinde çözümünden yana” olduğunu belirtmesinin yanı sıra Yunanistan ile sorunların “uluslararası hukuk ve anlaşmalarla çözüme kavuşacağı” altını çizmektedir (Erdoğan, 2022c). Ayrıca Akar’ın yaptığı açıklamalarda “Yunanistan’ın haksız hukuksuz davranışlarına karşılık” bir kez daha sorunların uluslararası hukuk çerçevesinde çözümlenmesi gerektiği çağrısında bulunmasıyla kendi kimlik anlatısını inşa etmektedir (T.C. Milli Savunma Bakanlığı, 2022c).

Bir diğer kimlik anlatı temasına baktığımızda Türkiye’nin Yunanistan ile sorunlarda sadece “hak ve menfaatlerini korumaya çalıştığını” belirten paylaşımları ve açıklamaları bulunmaktadır. Bunlardan bazılarında değinmek gerekirse ilk olarak T.C. Dışişleri Bakanlığı’nın bir paylaşımında Türkiye’nin Ege ve Akdeniz’de meşru hak ve çıkarlarını kararlılıkla korumaya devam edeceğini bildirmesi bu anlatının örneğidir (T.C. Dışişleri Bakanlığı, 2022a). Ayrıca Erdoğan’ın yine Avrupa Siyasi Topluluğu Prag Zirvesi sonrasında yaptığı basın toplantısında Ege ve Doğu Akdeniz’de Türkiye’nin ve Kıbrıs Türklerinin menfaatlerini korumanın mücadelesini verdiğini, bu doğrultuda Ege’deki haklarından vazgeçmeyeceğini ve adaların silahlanması konusunda uluslararası hukukun tanıdığı yetkilerin kullanılmasının da doğal bir sonucu olduğunu vurgulaması bu anlatının bir diğer örneğidir (Erdoğan, 2022c). Akar’ın bir açıklamasında Ege’de, Doğu Akdeniz’de ve Kıbrıs’ta hak ve menfaatlerimizi korumak için her şeyin bugüne kadar yapıldığını ve yapılmaya devam edeceğini dile getirmesi de bu kimlik anlatısıyla örtüşmektedir (T.C. Milli Savunma Bakanlığı, 2022b).

Bir diğer kimlik anlatı teması olan “insani, barışçıl ve onurlu bir dış politika izleyen” bir ülke olarak kendini tanımlayan Türkiye, bu anlatısını göçmen sorunu üzerinden yapmaktadır. Türk Devletleri Teşkilatı Dışişleri Bakanları Konseyi Olağanüstü Toplantısında Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu’nun yaptığı açıklamada Türkiye’nin mülteci ve göçmenler konusunda her zaman politikasının insani yardım çerçevesinde ve onurlu bir şekilde yürütüldüğünü dile getirmiştir (Çavuşoğlu, 2022a). Ayrıca Erdoğan’ın kendi hesabından yaptığı açıklamada “Türkiye olarak Ege ve Akdeniz’in ne insan kanyıyla ne gözyaşıyla ne de husumetlerle kirletilmesini asla tasvip etmiyoruz” (Erdoğan, 2022ç) sözleriyle mülteci ve göçmenler sorununda insani bir politika izlediklerinin anlatısı yapılmıştır. Japon’da yapılan basın toplantısında Çavuşoğlu’nun yapmış olduğu açıklamada ise Türkiye’nin her alanda ve her bölgede insani bir dış politika izlediğini söylemesi bu kimlik anlatısının bir örneği olarak karşımıza çıkmaktadır (Çavuşoğlu, 2022b).

Türkiye öz kimliği tanımlarken sadece Yunanistan değil, diğer aktörler ve devletlerle de barışı ve huzuru sağlamanın dış politika hedefleri olduğunu belirtmektedir. Bu kapsamda “bölgesel ve küresel barışa katkı” sağladıklarının da altını çizmektedirler. Örneğin Çavuşoğlu, ABD’de yaşayan Türk vatandaşlarla yaptığı görüşmede bu anlatısına yer verirken şu sözleri söylemiştir: “Bölgemizden başlayarak tüm dünyada sulhu sükûnun hâkim kılınması için var gücümüzle çalışıyoruz” (Çavuşoğlu, 2022c). Erdoğan ise bu anlatıya BM 77. Genel Kurulu açıklamasında yer vererek aslında Türkiye’nin sadece bölgesel değil, aynı zamanda küresel barışa katkı sağladığını dile getirirken kendini uluslararası kamuoyuna bu anlatıyla sunmaktadır (Erdoğan, 2022a).

Bir diğer kimlik anlatısı “iyi komşu olan Türkiye” ile kendini ulusal ve uluslararası kamuoyuna Yunanistan dahil komşu ülkelerle iyi geçinen, onların hak ve menfaatlerini gözeten ve egemenliklerine saygı duyan bir ülke profili çizilmektedir. Akar’ın Yunanistan’ın kimlik anlatısına karşılık Türkiye’nin “her daim iyi bir komşu” olduğunu belirtmesi bu anlatının örneğidir (T.C. Milli Savunma Bakanlığı, 2022c). Ayrıca Erdoğan’ın TRT’de bir haber programında yaptığı açıklamada Türkiye’nin iyi niyetli yaklaşımlarına karşılık Yunanistan’ın düşmanca eylemlerinden biri olan adaların silahlandırmasını örnek göstermesi de bu anlatı teması içerisinde değerlendirilmektedir (Erdoğan, 2022d).

Bir diğer öz kimlik anlatı temasına baktığımızda Türkiye’nin “güçlü güvenilir etkin bir müttefik” olduğu yönünde açıklamalar yapılmıştır. Akar’ın Yunanistan ile ilgili sorunlardan bahsettiği bir açıklamasında Yunanistan’ın kötü bir komşu olmayı bırakıp etkin, güçlü ve güvenilir Türkiye’nin müttefiki olması gerektiğine işaret ederek kendi kimlik anlatısını oluşturmuştur (T.C. Milli Savunma Bakanlığı, 2022ç; 2022d).

Diğer taraftan Türkiye’nin Yunanistan hakkında inşa ettiği kimlik anlatılarına baktığımızda, Tablo 1’de görüldüğü üzere ilk tema Yunanistan’ın düşmanca eylemlerde bulunduğuudur. Bu anlatıda amaç diğer kimliğin eylemlerini ulusal ve uluslararası alana haksız göstermektir. Bu kapsamda Türkiye’deki siyasi elitler ve devlet kurumlarının yapmış oldukları paylaşımların hemen hemen hepsinde Yunanistan’ın eylemlerinin “düşmanca ve haksız” olarak sunulduğunu görmekteyiz. Buna örnek olarak Çavuşoğlu New York’ta Dış İlişkiler Konsey Toplantısındaki konuşmasında Yunanistan’ın Ege Denizi’nde NATO misyonu içerisinde olan Türk F-16 uçaklarına radar kilidi atmasını düşmanca eylemlerinden biri olarak ifade ederken aynı zamanda bu eylemlerin Türkiye’nin uluslararası güvenliğine aykırı olduğunu belirtmiştir (Çavuşoğlu, 2022ç). Ayrıca Akar’ın yapmış olduğu bir konuşmada yine radar kilidi atılması olayıyla ilgili Yunanistan’ın gerginliği tırmandırıcı eylemlerde bulunduğunu belirtmesi bu anlatıyı desteklemektedir (T.C. Milli Savunma Bakanlığı, 2022b).

Erdoğan’ın Bosna-Hersek, Sırbistan ve Hırvatistan ziyaretleri öncesi yaptığı basın toplantısında yöneltilen Yunanistan’ın radar kilidi atmasını nasıl değerlendiriyorsunuz sorusuna “bir gece ansızın gelebiliriz” cevabını yinelemesi ikili ilişkilerde gerilimin gittikçe tırmandığının bir göstergesidir (T.C. Cumhurbaşkanlığı, 2022d). Yunanistan’ın gerginlik ve tahrik stratejisi yönünde bir siyaset izlediğini belirten Türkiye bu stratejik anlatısında kendi davranışlarının şekillenmesinde karşı tarafın göstermiş olduğu bu tutumun etkili olduğunu ve bunun üzerine bir siyasi duruş sergilediklerinin altını çizmektedir. Örneğin Erdoğan’ın BM Genel Kurulu açıklamalarında Ege ve Doğu Akdeniz’de Yunanistan’ın kendi çıkarları doğrultusunda bir “gerginlik stratejisi” izlediğini belirtmiş ve Türkiye tarafından yapılan işbirliği ve dayanışma çağrılarında katılması gerektiğini açıkça ifade etmiştir (Erdoğan, 2022a). Ayrıca Akar’ın Yunanistan ile ilgili yaptığı her açıklamada Yunanistan’ın tehdit ve tahrik edici eylemlerde bulunduğunu ifade etmesi de bu anlatı temasının bir örneğidir (T.C. Milli Savunma Bakanlığı, 2022ç; 2022c). Ayrıca Erdoğan, kendisine gelen ““bir gece ansızın gelebiliriz” dediğinizde Yunanistan’a saldırıda bulunabiliriz mi demek istiyorsunuz?” Sorusuna bunun sadece Yunanistan için geçerli olmadığını Türkiye’yi rahatsız eden ve saldırgan davranan hangi ülke olursa olsun onlara cevabımız “bir gece ansızın gelebiliriz” açıklamasını yineleyerek Yunanistan’ı saldırgan bir ülke olarak sunmuştur (Erdoğan, 2022c).

Türkiye'nin Yunanistan'ı "kötü komşu" olarak nitelendirdiği anlatıda sıklıkla Akar, Türk F-16 uçaklarına radar kilidi atılması üzerine Yunanistan'ın bu eyleminin iyimser olmadığını belirterek Yunanistan'ı kötü komşu olarak nitelendirmiştir (T.C. Millî Savunma Bakanlığı, 2022ç). Ayrıca, T.C. Cumhurbaşkanlığı tarafından yapılan bir paylaşımda Yunanistan'ın Ege Denizi'nde gayri askerî statüdeki adaları silahlandırmasının ve Türk azınlık haklarını görmezden gelen tutumlarının Lozan Barış Antlaşmasına ve iyi komşuluk ilişkilerine ters düştüğünü ifade etmesi bu anlatının örneğidir (T.C. Cumhurbaşkanlığı, 2022c).

Türkiye'nin Yunanistan'a inşa etmiş olduğu anlatıda sıklıkla göze çarpan unsur "uluslararası hukuka ve anlaşmalara aykırı" bir davranış sergileyen ülke temasıdır. Bu noktada iki ülke arasında yaşanan gerilimlere baktığımızda Yunanistan'ın sınırında göçmenlere yönelik geri itme uygulamalarını eleştiren Çavuşoğlu, bu durumun uluslararası hukuka ve insan haklarına aykırı olduğunu belirtmektedir (Çavuşoğlu, 2022d). Ayrıca başka bir konuşmasında adaların şartlı bir şekilde Yunanistan'a verilmesine rağmen bu adaların silahlandırılması konusunda uluslararası hukukun ve anlaşmaların açık bir şekilde ihlal edildiğini belirtmesi bu anlatıyla örtüşmektedir (Çavuşoğlu, 2022e). Yunanistan Batı Trakya Türk azınlıklarının hak ve özgürlüklerini ihlal ettiği gerekçesiyle de Türkiye tarafından "uluslararası hukuka ve anlaşmalara aykırı bir ülke" olarak nitelendirilmektedir (T.C. Dışişleri Bakanlığı, 2022b). Adaların silahlandırılması konusunda Erdoğan ve Akar'ın her açıklamasında defalarca dile getirmiş olduğu Yunanistan'ın uluslararası hukuku ve antlaşmaları hiçe saydığını belirtmesi bu anlatı inşasının bir diğer konu karşısındaki örneğidir (T.C. Cumhurbaşkanlığı, 2022ç; T.C. Millî Savunma Bakanlığı, 2022c). Türkiye ve Libya arasında imzalanan ve hidrokarbon alanında karada ve denizde işbirliğini öngören Mutabakat Zaptı hakkında Yunanistan'ın yapmış olduğu açıklamalar iki ülkenin egemenlik haklarına saygısızlık olarak görülmüş ve bunun uluslararası hukuka aykırı olduğu belirtilmiştir (T.C. Dışişleri Bakanlığı, 2022c). Yapılan bu anlaşmalara Yunanistan'ın verdiği tepkiler ve açıklamalar üzerine Çavuşoğlu, iki egemen devletin karşılıklı kazan kazan anlayışıyla imzalanan bu anlaşmanın üçüncü ülkeleri ilgilendirmedeğini açıklaması ve daha sonrasında Yunanistan'ın Libya'nın içişlerine karıştığını belirtmesi bir diğer anlatı olan "içişlerine karışan" temasının örneğidir (Çavuşoğlu, 2022f). Ayrıca Türkiye Doğu Akdeniz'de ana karasına 2 kilometreden daha az, Yunanistan'a ise 600 kilometreden daha fazla mesafedeki Meis Adası için 40 bin kilometrelik deniz yetki alanı talep edildiğinin ve gayri askerî statüdeki adaların çeşitli tatbikatlara dâhil edilerek NATO ve üçüncü taraf ülkelerin de bu hukuksuzluğa alet edilmeye çalışıldığının altını çizerek Yunanistan'ı uluslararası hukuka aykırı bir devlet olarak sunmaktadır (Erdoğan, 2022f).

Türkiye'nin Yunanistan'a karşı bir diğer kimlik anlatısına baktığımızda, Çavuşoğlu yaptığı bir konuşmasında Türkiye'ye karşı Yunanistan'ın "kara propaganda yaptığını" belirtmesi (Çavuşoğlu, 2022g; 2022d), ayrıca Yunanistan'ın arkasındaki güçlere güvenip hareket ettiğinin de altını çizmesi, bu anlatıyı inşa etmektedir. Akar'ın ise Yunanistan'ın provokasyon ve Türkiye'yi karalama siyaseti izlediği ve bu davranışından vazgeçmesi gerektiği üzerine yaptığı birçok açıklamaları mevcuttur (T.C. Millî Savunma Bakanlığı, 2022e).

Türkiye ve Yunanistan arasında gerilime sebep olan bir diğer olay ise Batı

Trakya'daki Türk azınlığının haklarının mevcut durumuyla ilgilidir. Bu kapsamda yaşanan gelişmeler iki ülkenin birbirlerine karşı gergin bir siyaset izlemesine yol açmıştır. Mevlüt Çavuşoğlu bu gelişmeler karşısında Yunanistan'ın azınlık statüsünde olan Türk vatandaşlarının haklarının çiğnendiğini ve bunun uluslararası anlaşmalara aykırı olduğunu belirtmiştir (Çavuşoğlu, 2022h). Ayrıca Yunanistan'ın İskeçe Müftüsü seçimlerinde Türk azınlığın iradesine saygı gösterilmesi gerektiğini de belirtmiştir (Çavuşoğlu, 2022i). Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada (T.C. Dışişleri Bakanlığı, 2022ç) ise Batı Trakya Türk azınlığının uzun süredir çok yönlü baskı politikasına maruz kaldığı belirtilmiş ve bu süreçte Türkiye'nin azınlığın arakasında olduğuna dair açıklamalar yapılmıştır.

İki ülke arasında son dönemde yaşanan bir diğer kırılma noktası ise göçmen sorunudur. Bu sorun kapsamında Türkiye, Yunanistan'ın göçmenleri Türk kara sularına ittiğini ifade ederek insanlık suçu işlediğini ve uluslararası hukuka aykırı davrandığını belirtmiştir. Aynı zamanda Çavuşoğlu Yunanistan siyasi liderlerinin göçmenler konusunda yaptıkları açıklamaları Türkiye'ye yönelik atılan bir iftira olarak değerlendirmiş ve Yunanistan'ın gerçekleri sakladığını ifade etmiştir (Çavuşoğlu, 2022a). Yunanistan'ın göçmenler konusundaki Türkiye'yi suçlayan açıklamalarının ardından T.C. Millî Savunma Bakanlığı'nın resmi Twitter hesabında paylaşmış olduğu İHA görüntüleriyle Yunanistan'ın göçmenleri botlarla kara sınırına ittiği gösterilmiştir (2022f; 2022g). Ayrıca Erdoğan BM 77. Genel Kurulu konuşmasında Yunanistan'ın Ege denizindeki düzensiz göçmenlere uyguladığı insanlık dışı geri itmelere dikkat çekmiş ve Yunanistan'ın Ege Denizini mülteci mezarlığına çevirdiğini ifade etmiştir (Erdoğan, 2022e).

Tablo 2: Yunanistan'ın öz kimlik ve öteki kimlik anlatı temaları

ALT KATEGORİLER	ÖNE ÇIKAN TEMALAR
ÖZ KİMLİK	YUNANİSTAN; - İyi komşu - Uluslararası hukuka ve anlaşmalara uyan - İşbirliği ve diyalogdan yana - Dostane, güvenilir ve barışçıl devlet
ÖTEKİ KİMLİK	TÜRKİYE; - Saldırgan - Savaş tehdidinde bulunan - Mültecileri ve göçmenleri <u>araçsallaştıran</u> - Uluslararası hukuku ihlal eden - Gerçekleri çarpıtan - Yayılmacı, Neo-Osmanlı

Tablo 2'de Yunanistan'ın hem kendi kimlik inşasını hem de Türkiye'ye yönelik kimlik inşasını hangi temalarla oluşturduğu görülmektedir. İlk olarak Yunanistan'ın kendi kimlik inşasını incelediğimizde karşımıza "iyi komşu" teması çıkmaktadır. Yunanistan; Kıbrıs, Ege ve Doğu Akdeniz'de barış ve istikrarı tehlikeye atabilecek

revizyonist anlatıların ve provokatif eylemlerin aksine, her zaman iyi komşuluk ilişkileri, uluslararası antlaşmalara uygun hareket ettiğinin vurgusunu yapmakta ve kendisini ulusal ve uluslararası kamuoyuna iyi komşu olarak sunmaktadır (Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, 2022a). Bu kimlik inşasına yönelik bir diğer örnek Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis'in Türk liderlerinin saldırgan ve hakaret içerikli açıklamaları karşısında Yunanistan'ın iyimser bir yaklaşım sergilediğini ifade etmesidir (Mitsotakis, 2022a).

Yunanistan'ın bir diğer kimlik anlatı teması "uluslararası hukuka ve antlaşmalara uygun eylemlerde bulunduğu" dur. Bu noktada Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Dendias sadece Türkiye ile değil aynı zamanda kurulan bütün ilişkilerin uluslararası hukuka dayandığını ifade etmektedir (Dendias, 2022a). Ayrıca Doğu Akdeniz'de güvenlik ve istikrarı desteklemek için her zaman Uluslararası Hukuk ve özellikle Uluslararası Deniz Hukuku temelinde çalışmaların devam edeceğini belirtmesi de kendi kimlik anlatısıyla örtüşmektedir (Dendias, 2022b). Yunanistan'ın hiçbir komşusunu tehdit etmediğini ve böyle bir niyetinin hiçbir zaman olmadığını belirtmesi ve özellikle deniz hukuku olmak üzere uluslararası hukukun herhangi bir kavramını ihlal etmediğini dile getirmesi bu anlatı inşasını oluşturmaktadır (Dendias, 2022c). Yunanistan Birleşmiş Milletler kurucu üyesi ve Avrupa birliği üyesi olduğunun da altını çizerek uluslararası hukuka ve kurallara dayalı düzenin güçlü bir destekçisi olduğunu vurgulayarak kendisini ulusal ve uluslararası kamuoyuna sunmaktadır (Dendias, 2022ç).

Yunanistan kendi kimlik anlatısında dostane, güvenilir ve barışçıl bir komşu olduğunu da belirtmektedir. Dendias bir gazetede yaptığı röportajda Türkiye'nin hem AB'ye hem de aynı ittifaka mensup (NATO), dost ve güvenilir bir komşuya sahip olmasının kendi çıkarına olduğunun farkına varmasında da fayda olduğunu dile getirerek bu anlatısını inşa etmektedir (Dendias, 2022d). Ayrıca Miçotakis'in BM 77. Genel Kurulu Toplantısındaki açıklamasında sadece Türk liderlerine değil Türk halkına da bir çağrıda bulunarak "Yunanistan Türkiye'yi tehdit etmiyor. Biz düşman değiliz. Biz komşuyuz ve aramızdaki dostluk ilişkilerine çok önem veririz" ifadeleriyle kendini uluslararası kamuoyuna bir dost olarak sunmaktadır (Prime Minister GR, 2022a). Yunanistan'ın bir diğer kendi kimlik anlatı temasına baktığımızda "işbirliği ve diyalogdan yana" bir anlatı inşa ettiğini görmekteyiz. Bu kapsamda Yunanistan, Uluslararası Hukuk temelinde diyalogdan yana olduğunu ancak gerektiğinde meşru menfaatlerini ve haklarını savunacağını da ifade etmektedir (Dendias, 2022e).

Yunanistan'ın Türkiye hakkında oluşturduğu kimlik anlatı temaları tabloda yer almaktadır. İlk olarak Yunanistan'ın Türkiye'yi saldırgan olarak sunduğu belirtilmektedir. Miçotakis, Türkiye'nin söylemlerini ve davranışlarını saldırganlık temelinde oluşturduğunu her fırsatta dile getirmektedir (Mitsotakis, 2022b; 2022c). Türkiye'nin saldırgan söylemlerinin tırmanması noktasında açıklamalarda bulunan Dışişleri Bakanlığı da bu anlatıyı inşa etmektedir (Υπουργείο Εξωτερικών, 2022a). Bunun yanında Dendias da Türkiye'nin saldırgan tutum ve söylemlerinin giderek arttığını belirtmekte, hatta bugünkü Ukrayna işgalini Kıbrıs ile bir tutarak Türkiye'yi Rusya gibi saldırgan bir devlet olarak sunmaktadır (Dendias, 2022f). Aynı zamanda Türkiye'nin Rusya ile benzer bir revizyonist anlatı oluşturduğu ifade edilmesiyle Türkiye ve Rusya'nın benzer saldırgan tavır içerisinde olduklarının inşası yapılmaktadır

(Dendias, 2022g). Savunma Bakanı Panagiotopoulos, Türkiye'nin uluslararası hukuka saygı göstererek, saldırgan söylemini terk ederek, gerilimi azaltma ve üretken diyalog yolunu izlemesi gerektiğini ifade etmektedir (Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, 2022b). Türkiye'nin giderek artan provokatif davranış, saldırgan söylemler, askeri güç kullanma tehditlerinin yanı sıra kara veya deniz alanı talep etme konusunda teoriler ürettiğini, Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın ilkelerinin bariz bir ihlalini teşkil ettiğini bundan dolayı Türkiye'nin dostluk ve iyi komşuluk ilişkileriyle hiçbir şekilde tutarlı olmayan davranışlar sergilediği vurgulanmaktadır (Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, 2022c). Ayrıca yapılan açıklamalarda Türkiye'nin revizyonist ve milliyetçi söylemlerle saldırgan tutumunu tırmandırdığı ve suçlu davranışlar ortaya koyduğunun da vurgusu yapılmaktadır (Dendias, 2022o). Bunun yanı sıra Türkiye'nin Yunanistan'a karşı yanlış iddialar, yasal olarak asılsız suçlamalar ve hatta kişisel hakaretler ürettiği belirtilerek Türkiye'nin saldırgan bir devlet olduğu ifade edilmektedir (Dendias, 2022ö). Aynı zamanda Yunanistan Türkiye'yi işgalci bir devlet olarak da sunmaktadır. Yunanistan bu anlatısını Kıbrıs üzerinden inşa etmekte ve yıllar geçse de Türkiye'yi Kıbrıs'ı işgal etmekle suçlamaktadır (President GR, 2022a).

Türkiye'ye yönelik bir diğer kimlik anlatı temasını incelediğimizde kışkırtıcı ve tehdit içerikli söylemlerde bulunduğu inşası yapılmaktadır. Özellikle Türkiye'nin "bir gece ansızın gelebiliriz" söylemi Yunanistan siyasi liderleri tarafından oldukça eleştirilmiştir. Başbakanlık resmi Twitter sayfasında paylaşılan açıklamada bu tehdidin saldırgan ve barışçıl olmayan bir dil olduğu vurgulanmaktadır (Prime Minister GR, 2022b; 2022c). Bu kapsamda Dendias'ın açıklamalarında Türkiye'nin Yunanistan'ın kendi topraklarını askerden arındırmadığı için savaş tehdidinde bulunduğu altını çizerek bu durumun barış yanlısı olmaktan ziyade tehdit içeren bir tutum olduğunu dile getirmektedir (Dendias, 2022h; 2022i; 2022j). Aynı zamanda yapılan bir diğer açıklamada Yunanistan'ın AB, NATO ve BM'deki ortaklarına ve müttefiklerine Türkiye'nin bu tehdit dilini kınamaları ve net bir pozisyon almaları çağrısında bulunduğu da altı çizilmektedir (Dendias, 2022p). Bu kapsamda Cumhurbaşkanlığının da yapmış olduğu açıklamalarda Türkiye'nin bu söylemlerinin kışkırtıcı ve tahrik edici olduğu vurgulanmıştır (President GR, 2022b). Ayrıca Yunanistan Türkiye'nin Ege adalarındaki Yunan egemenliğe meydan okuduğunu bunun üzerine casus belli ilan ettiğini ve bu durumun iyi komşuluk ilişkileriyle ters düşüğünü de ifade ederek Türkiye'yi bir kez daha savaş tehdidinde bulunan bir ülke olarak sunmaktadır (Dendias, 2022j; 2022k; 2022l). Ayrıca Dışişleri Bakanlığı'nın yapmış olduğu açıklamada Türkiye'nin Yunanistan'a savaş tehdidinde bulunarak uluslararası hukuku açıkça ihlal ettiği belirtilmiştir (Υπουργείο Εξωτερικών, 2022b). Bu yönde yapılan açıklamalardan bir diğeri ise Yunanistan'ın Ege'deki karasularını genişletmek için egemenlik haklarını uygulaması halinde, Türkiye'nin Yunanistan'a bu durumun bir savaş nedeni olacağını belirtmesi ve bununla tehdit edilmesidir. Ayrıca Yunanistan Türkiye'nin bir anlatı inşa ederek 100 yıl önce uluslararası anlaşmalarla kurulmuş bir egemenlik olan Sakız ve Rodos gibi adalar da dahil olmak üzere Doğu Ege adaları üzerindeki Yunan egemenliğine akıl almaz bir şekilde meydan okuduğu da ifade edilmiştir (Prime Minister GR, 2022b). Ayrıca yapılan açıklamalarda Yunanistan'ın çirkin, hakaret dolu açıklamalar ve tehditlere karşı saygınlığını bozmayacağı ifade edilirken, Türkiye'nin bu tür söylemlerle ittifakı baltaladığı da dile getirilmektedir (Υπουργείο Εξωτερικών, 2022ç).

Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı bir diğer kimlik anlatı teması ise Ankara'nın göçmenler ve mülteciler konusunu araçsallaştırmasıdır. Bu kapsamda Miçotakis bir konuşmasında Türkiye'nin Mart 2020'den beri göç ve mülteci krizini araçsallaştırdığını ifade ederek bu kimlik anlatısını inşa etmektedir (Mitsotakis, 2022ç). Diğer yandan Türkiye'nin on binlerce canı tehlikeye atarak göç meselesini araçsallaştırdığını ifade eden Dendias (2022m), aynı zamanda Türkiye'nin Yunanistan'ı asılsız suçlamalarla, insanlık suçlarıyla itham ettiğini belirtmektedir. Ayrıca Yunanistan Meriç bölgesinden Türkiye teşviğiyle Yunanistan'a geçirilmeye çalışılan göçmenlerin Türkiye tarafından bir araç olarak kullanıldığı aynı zamanda bir sınır sorunu yaratmaya çalışıldığı ifade edilmektedir (Dendias, 2022n; Υπουργείο Εξωτερικών, 2022c). Birleşmiş Milletler 77. Genel Kurulu Toplantısında Miçotakis'in Türkiye'ye yönelik açıklamalarında göç akışını araçsallaştırdığını ve bunun BM üyesi bir devlete uygun olmadığını dile getirerek bu anlatıyla uluslararası kamuoyuna Türkiye'yi sunmaktadır (Prime Minister GR, 2022ç).

Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı bir diğer kimlik anlatı teması ise Türkiye'yi “uluslararası hukuk ve antlaşmaları ihlal eden” bir devlet olarak sunmasıdır. Yunanistan Türkiye'nin hava kuvvetlerinin Yunanistan toprakları üzerinde aşırı uçuş gerçekleştirdiğini ve bu durumun uluslararası hukuk ve anlaşmalara aykırı olduğunu belirtmektedir (Dendias, 2022r). Türkiye ve Libya arasında Ekim 2022'de imzalanan Mutabakat Zaptı(Enerji Anlaşması) konusunda Yunanistan BM Deniz Hukuku anlaşmasının kendine verdiği egemenlik hakları doğrultusunda bu anlaşmanın geçersiz sayıldığını ve uluslararası hukuka aykırı olduğunu aynı zamanda Libya'nın siyasi durumu (geçiş hükümeti) dolayısıyla uluslararası bir anlaşma yapma yetkisinin olmadığını ve yine bunun uluslararası hukuka aykırı olduğu ifade edilmektedir (Υπουργείο Εξωτερικών, 2022d; Dendias, 2022d; 2022s). Türkiye'nin Trakya Müslüman azınlıklarına yönelik yaptığı açıklamalara karşın Yunanistan bu konuda kendisini hukukun üstünlüğü ile yönetilen bir devlet olarak tanımlarken Türkiye'yi ise Lozan Antlaşması gibi uluslararası sözleşmelere ve uluslararası hukuka aykırı bir devlet olarak sunmaktadır (Υπουργείο Εξωτερικών, 2022e).

Yunanistan'ın Türkiye'yi “gerçekleri çarpıtan” bir devlet olarak sunması bir diğer kimlik anlatı temasıdır. Bu noktada Yunanistan'daki Türk azınlığın eğitim haklarının kısıtlandığına yönelik ifadelerde bulunan Türkiye'ye cevaben okulların faaliyetlerini askıya alma kararının, Yunanistan genelinde tam olarak aynı kriterlerle, yani sayısının asgari dokuz (9) öğrenci eşliğinin altına düştüğü zaman alındığını açıklayan Yunanistan, aynı zamanda azınlık vatandaşların hiçbirine yönelik baskı ve ayrımcı bir politika izlenmediğinin altını çizerek Türkiye'nin bu söylemlerinin gerçekleri çarpıtmak olduğunu ifade etmektedir (Υπουργείο Εξωτερικών, 2022f). Yunanistan'da müftülüklerin modernizasyonuna ilişkin yeni yasanın kabul edilmesiyle ilgili Türkiye tarafından yapılan açıklamalar üzerine Yunanistan Türkiye'nin kendi anlatısına hizmet etmek için, Trakya'daki Müslüman azınlıkla ilgili gerçeği kasıtlı olarak yanlış sunduğunu ifade ederek Türkiye'yi gerçekleri çarpıtan bir devlet olarak tanıtmaktadır (Υπουργείο Εξωτερικών, 2022g). Ayrıca Türkiye'nin Yunanistan'ı göçmenlere karşı geri itme uyguladığına dair söylemler ve haberler üzerine Yunanistan bu tür söylemlerde Türkiye'nin amacının sahte haberlerin sürekli yayılması yoluyla ülkenin imajını zedelemeye yönelik çabaladığını belirterek Türkiye'yi tekrardan “gerçekleri

çarpıtıran” bir ülke olarak sunmaktadır (Dendias, 2022d).

Bir diğer kimlik anlatı temasına baktığımızda Yunanistan’ın Türkiye’yi “yayılmacı ve neo-Osmanlıcı” olarak sunduğunu görmekteyiz. Türkiye’nin deniz yetki alanlarını Mavi Vatan olarak adlandırması sonucu Yunanistan Ege’nin yarısını ve Doğu Akdeniz’in büyük bir bölümünü kapsayan “Mavi Vatan” gibi terimlerle Osmanlı İmparatorluğu’nu yeniden yaratmayı düşünen bir Türkiye olduğunu belirterek Türkiye’yi yayılmacı ve neo-Osmanlıcı olarak sunmaktadır (Dendias, 2022ş). Türkiye’nin son yıllarda arasının kötü olduğu komşularıyla ilişkilerini yeniden onarmaya yönelik politikalarını değerlendiren Yunanistan bu konuda Türkiye’nin amacının neo-Osmanlı hayallerini gerçeğe dönüştürmek olduğunu ifade etmektedir (Dendias, 2022t). Ayrıca Türkiye’nin Osmanlı’yı tekrar canlandırmaya çalışarak zorbalık peşinde olduğunu belirten Yunanistan bu anlatıyla Türkiye’yi ulusal ve uluslararası kamuoyuna sunmaktadır (Dendias, 2022v; 2022p).

3. Sonuç

Bu çalışmada Türkiye ve Yunanistan arasındaki stratejik anlatı temaları tespit edilmeye çalışıldı. Bu kapsamda iki ülkenin de birbirlerine karşı oluşturdukları stratejik anlatıların yanı sıra kendileri hakkında inşa ettikleri stratejik anlatılar da tespit edilmeye çalışıldı. Araştırma yöntemi kısmında da belirtildiği üzere çalışmada sadece kimlik anlatısı ele alındı. Çalışma iki ülkenin siyasi liderlerinin ve devlet kurumlarının kendilerini ve ötekini hangi kimlik anlatı temalarını kullanarak ulusal ve uluslararası kamuoyuna sunduklarını tespit etmeyi amaçlamaktaydı. Bu doğrultuda elde edilen verilere baktığımızda Türkiye’nin kendini; “barış ve diyalog yanlısı”, “iyi komşu”, “uluslararası hukuka ve anlaşmalara bağlı”, “hak ve menfaatlerini koruyan”, “insani, barışçıl ve onurlu bir dış politika izleyen”, “bölgesel ve küresel barışa katkı sağlayan” aynı zamanda “güçlü, güvenilir ve etkin bir müttefik” şeklinde kimlik anlatı temaları inşa ederek sunduğu tespit edilmiştir. Türkiye kendini pozitif temalarla ulusal ve uluslararası kamuoyuna sunarken Yunanistan’ın ise Türkiye’yi “saldırgan”, “savaş tehdidinde bulunan”, “mültecileri ve göçmenleri araçsallaştıran”, “uluslararası hukukun ve deniz hukukunun temel normlarını ihlal eden”, “gerçekleri çarpıtan” ve “yayılmacı, Neo-Osmanlıcı” anlatı temalarını üreterek son derece negatif bir şekilde sunduğu sonucuna ulaşıldı.

Diğer bir taraftan baktığımızda Yunanistan’ın kendini pozitif anlatı temaları olan; “iyi komşu”, “uluslararası hukuka ve anlaşmalara bağlı”, “işbirliği ve diyalogdan yana”, “dostane, güvenilir ve barışçıl bir devlet” olarak sunduğu tespit edildi. Buna karşılık ise Türkiye’nin Yunanistan hakkında “düşmanca eylemlerde bulunan”, “gerginlik ve tahrik stratejisi yürüten”, “kötü komşu”, “uluslararası hukuku ve anlaşmaları hiçe sayan”, “iç işlerine karışan”, “kara propaganda yapan”, “Türk azınlığa karşı ayrımcı ve baskıcı politika yürüten” ayrıca “mülteci ve göçmenlere insanlık dışı muamele uygulayan” gibi anlatı temalarını üreterek oldukça negatif bir şekilde sunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tüm bu temalar değerlendirildiğinde her iki devletin de kendi temel kimlik anlatı temalarını ürettikleri süreçte oldukça pozitif bir yaklaşım sergiledikleri, öteki kimliğe yönelik temel anlatı temalarını ise bir o kadar negatif tutumla inşa ettikleri görülmektedir. Buradan hareketle iki ülkenin de birbirlerine yönelik oluşturduğu anlatı temalarının benzer bir şekilde itham edici oldukları gözlemlenirken, yine aynı şekilde kendileri hakkında oluşturdukları anlatı temalarını, ötekini oluşturduğu

karşı anlatı temalarının tam zıttı olarak inşa ettikleri gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda çalışmada, her iki ülkenin ötekine karşı itham edici anlatılarının ve kendileri hakkında ürettikleri pozitif anlatılarının benzer temalar olduğunun tespit edilmesi çalışmanın özgün değerini oluşturmaktadır.

Bulguların tahlil edildiği bölümde bahsedilen iki ülke arasında yaşanan krizlerden yola çıkarak, çalışmada iki ülkenin birbirini tehdit olarak algılamasının stratejik kimlik anlatı temalarının negatif olarak inşa edilmesine etki ettiği şeklindeki argümanın geçerliliğine yönelik bulgulara ulaşılmıştır. Çalışmada, iki ülkenin de birbirlerine karşı negatif anlatı temaları kullanmalarını, ülkelerin birbirlerini ötekileştirmek ve uluslararası kamuoyu karşısında haksız göstermek amacı taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır. Aynı şekilde iki ülkenin kendi kimlik anlatılarını inşa ederken oldukça pozitif temalar kullanılmasının nedeninin kendi tutum ve davranışlarını uluslararası kamuoyu karşısında meşrulaştırmak amacı taşıdığı kanaatine varılmıştır.

MAKALE BİLGİ FORMU

Yazar(lar)ın Katkıları: Yazar çalışmaya %100 katkı sunmuştur

Çıkar Çatışması Bildirimi: Yazar tarafından potansiyel çıkar çatışması bildirilmemiştir.

Destek/Destekleyen Kuruluşlar: Bu araştırma için herhangi bir kamu kuruluşundan, özel veya kar amacı gütmeyen sektörden hibe alınmamıştır.

Etik Onay ve Katılımcı Rızası: “*Stratejik Anlatı İnşasında Sosyal Medyanın Araçsallaştırılması: Türkiye-Yunanistan Örneği.*” başlıklı çalışma netik kurul onayı gerektirmemektedir. Yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu, toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmadığı yazar tarafından beyan edilmiştir.

Kaynakça

- Akdoğan, İ. (2021). İran'a yönelik Suudi Arabistan-İsrail stratejik anlatı ittifakı, *İran Çalışmaları Dergisi*, 5(3), 484-487.
- Akdoğan, İ. & Adıgüzel, Y. (2022a). A strategic narrative construction of the Trump administration on Iran's nuclear program, *Siyasal: Journal of Political Sciences*, 31(2), 195-216.
- Akdoğan, İ., Küpeli, M. Ş. & Gürler, R. T. (2022). The construction of strategic narrative in the Saudi-Iranian regional rivalry: The case of the Yemeni civil war, *The Journal of Humanity and Society*, 12(2), 59-110
- Akdoğan, İ, Uğuş, M. & Yılmaz, M. M. (2021). Gerçekliğin yeniden inşası: Arap-İsrail normalleşmesinin Orta Doğu basınında çerçevelenmesi, *Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi*, 8(1), 75-119.
- Akdoğan, İ. & Adıgüzel, Y. (2022b). Bir stratejik iletişim aracı olarak dijital diplomasi: Büyükelçiler krizi örneği. Altun, F. (Ed.), *Toplumlar Arası İletişimde Yeni Dönem: Enformasyon Savaşından Dezenformasyon Savaşına*, Paradigma Yayınları,
- Antoniades, A., Miskimmon, A. & O'Loughlin, B. (2010). Great power politics and strategic narratives. *Center for Global Political Economy*, Brighton: Working Paper, (7), 5.
- Barthwal, M. (2015). Strategic narratives and non-states actors. *Critical Studies on Security*. 3(3), 328-330.
- Bilgin, R.K. (2018). Media and narrative in the relationship between war and society: A movie review. Emrah D. & Nuran Ö. (Eds.), *Issues in Communication, Media and Public Relations* (ss.117-128), London: IJOPEC Publication.
- Freedman, L. (2006a). Network, culture and narratives. *Adelphi Paper*, 45(379), 11-26.
- Hallahan, K., Holdzhausen, D., Ruler, B., Vercic, D. & Sriramerh, K. (2007). Defining strategic communication. *International Journal of Strategic Communication*, 1(1), 3-35.
- Holtzhausen, D. & Zerfass, A. (2015). Strategic communication: Opportunities and challenges of the research areas. In *Routledge Handbook of Strategic Communication*, New York & London: Routledge, 4.
- Jankowski, B. (2013). War narratives in a world of global information age France and the war in Afghanistan, *IRSEM Paris Paper* (8), 12.
- Krebs, R. (2015). *Narrative and the making of U.S national security*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Madisson, M. & Ventsel, A. (2021). *Strategic conspiracy narrative*. London & New York: Routledge.
- Miskimmon, A., O'Loughlin, B. & Roselle, L. (2013). *Strategic narratives: Communication power and the new world order*. London & New York: Routledge.
- Miskimmon, A., O'Loughlin, B. & Roselle, L. (2017). *Forging the world: Strategic narratives and international relations*. Michigan: Michigan University Press.
- Moss D., & Warnaby, G. (1998). Communications strategy? Strategy communication?

Integrating different perspectives, *Journal of Marketing Communications*, 4(3), 131-140.

- Nissen, T. (2015). *The weaponization of social media*. Copenhagen: Danish Defence.
- Paterson M. & Monroe, R. (1998). Narrative in political science. *Annual Review in Political Science*, 1, 315-331.
- Polat, F. (2020). Küresel ve bölgesel aktörlerin Libya politikaları. İşman, A. & Özgür, Z.A. & Öztunç, M. (eds.) *Doğu Akdeniz ve Türkiye'nin Hakları*. (ss.209-228). Ankara: SETA.
- Ringmose J. & Børgesen, B. (2011). Shaping public attitudes towards the deployment of military power: NATO, Afghanistan and the use of strategic narratives. *European Security*, 20(4), 505-528.
- Roberts, G. (2006). History, theory and the narrative turn in IR, *Review of International Studies*, 32(4), 703-714.
- Roselle, L., Miskimmon, A. & O'Loughlin, B. (2014). Strategic narrative: A new means to understand soft power. *Media, War and Conflict*, 7(1), 70-84.
- Suganami, H. (1999). Agent, structures, narratives. *European Journal of International Relations*, 5(3), 365-386.
- Uğuş, M. (2020). Bir "Alan" olarak medyanın eleştirel çözümlemesi: Pierre Bourdieu örneği, *İletişim Çalışmaları*, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları, (124-138).
- Zaharna, R. (2010). *Battles to bridges: U.S strategic communication and public diplomacy after 9/11*, London: Palgrave Macmillan.
- Wendt, A. (1995). Constructing international politics. *International Security*, 20(1), 71-81.

Twitter

- Çavuşoğlu, M. [@MevlutCavusoglu]. (2022a, 17 Ekim). #Canlı Türk Devletleri Teşkilatı Dışişleri Bakanları Konseyi Olağanüstü Toplantısı Basın Toplantısı İstanbul [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/1581955822632017921> Erişim Tarihi: 2022, 2 Kasım.
- Çavuşoğlu, M. [@MevlutCavusoglu]. (2022b, 26 Eylül). #Canlı Japon Basın Mensuplarıyla Buluşma Tokyo/Ulusal Basın Kulübü. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/1574305155763281923> Erişim Tarihi: 2022, 2 Kasım.
- Çavuşoğlu, M. [@MevlutCavusoglu]. (2022c, 24 Eylül). ABD'de yaşayan vatandaşlarımızla buluşma Los Angeles. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/1573724387769024512> Erişim tarihi: 2022, 19 Ekim.
- Çavuşoğlu, M. [@MevlutCavusoglu]. (2022ç, 23 Eylül). Dış İlişkiler Konseyi Hitabımız Address at the Council on Foreign Relations @CFR_org New York. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/1573405189075353602> Erişim tarihi: 2022, 11 Ekim.
- Çavuşoğlu, M. [@MevlutCavusoglu]. (2022d, 29 Temmuz). #Canlı #Almanya Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock ile Ortak Basın Toplantısı İstanbul.

- [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/1553050114377359362> Erişim Tarihi: 2022, 19 Ekim.
- Çavuşoğlu, M. [@MevlutCavusoglu]. (2022e, 11 Ağustos). #Canlı “2023 ve Ötesinde Akil ve Müşfik Türk Diplomasisi” temalı XIII. Büyükelçiler Konferansı Kapanış Hitabı #BKON2022 Ankara. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/1557741470496731136> Erişim Tarihi: 2022, 12 Ekim.
- Çavuşoğlu, M. [@MevlutCavusoglu]. (2022f, 3 Ekim). #Canlı #Libya Dışişleri Bakanı Najla Mangoush ile Ortak Basın Toplantısı #Live Joint Press Conference with Foreign Minister Najla Mangoush of Libya. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/1576909040478740480> Erişim Tarihi: 2022, 8 Ekim.
- Çavuşoğlu, M. [@MevlutCavusoglu]. (2022g, 23 Ağustos). #CanlıYayın Haber Global’de Gündemi Değerlendiriyoruz Ankara. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/1561972344712830976> Erişim Tarihi: 2022, 2 Ekim.
- Çavuşoğlu, M. [@MevlutCavusoglu]. (2022h, 22 Eylül). #Canlı İslam İşbirliği Teşkilatı Yıllık Koordinasyon Toplantısı #Live Organization of Islamic Cooperation Annual Coordination Meeting New York #UNGA77. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/1572975675996356611> Erişim Tarihi: 2022, 16 Ekim.
- Çavuşoğlu, M. [@MevlutCavusoglu]. (2022i, 9 Eylül). Batı Trakya’daki soydaşlarımız tarafından bugün yüksek katılımıla seçilen yeni İskeçe Müftüsü @TrampaMustafa’yi tebrik ediyorum. Yunanistan’ın, Türk Azınlığın iradesine saygı göstermesini... [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/1568292664960770049> Erişim Tarihi: 2022, 19 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022a, 30 Ekim). Η GR κυβέρνηση παίρνει πρωτοβουλίες, αναπτύσσει σχέσεις με παραδοσιακούς & νέους εταίρους, δεν αντιδρά απλώς στην τριπολιτική. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1586647435346075648> Erişim tarihi: 2022, 2 Kasım.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022b, 17 Eylül). Μαζί με την Κύπρο και τις ΗΠΑ, η Ελλάδα θα συνεχίσει να εργάζεται για την προώθηση της ασφάλειας και της [Tweet Dizisi]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1571035625243181062> Erişim Tarihi: 2022, 25 Eylül.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022c, 31 Temmuz). Greece does not threaten any of its neighbors and certainly has no such intention, nor does it violate any concept [Tweet Dizisi]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1553654904253710336> Erişim Tarihi: 2022, 27 Eylül.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022ç, 21 Temmuz). Greece is a founding member of the United Nations and a Member State of the European Union. Greece has always [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1550134525627228160> Erişim Tarihi: 2022, 25 Eylül.

- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022d, 16 Ekim). Η συνέντευξή μου στην εφημερίδα «Το Βήμα» και στη δημοσιογράφο Αλεξάνδρα Φωτάκη: <https://mfagr/epikairoitita/diloseis-omilies/sunenteuxe-upourgou-exoterikon-nikou-dendia-sten-ephemerida-to-bema-kai-ste-demosiographo-alexandra-photake-16102022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1581641935688589313> Erişim Tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022e, 28 Eylül). «Η Ελλάδα τάσσεται υπέρ του διαλόγου στη βάση του Διεθνούς Δικαίου. Θα υπερασπιστεί, όμως, τα νόμιμα συμφέροντα και δικαιώματά της [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1575197012735279136> Erişim Tarihi: 2022, 7 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022g, 30 Ağustos). Ενημέρωσα τον Πρόεδρο και για τα ειδικά προβλήματα της Ανατολικής Μεσογείου, και την τουρκική προκλητικότητα, τις τουρκικές αναθεωρητικές απόψεις της [Tweet Dizisi]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1564597042244161537> Erişim Tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022f, 28 Temmuz). Η Ουκρανία & η Κύπρος αποτελούν περιπτώσεις κατάφωρης παραβίασης του Διεθνούς Δικαίου. Όμως, εκεί σταματά η ομοιότητα. Γιατί πριν από [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1552658801924288519> Erişim Tarihi: 2022, 15 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022h, 19 Ekim). Κανείς δεν μπορεί να σας κατανοήσει @DmytroKuleba καλύτερα από τους GR. Διότι και οι GR έχουν έναν μεγάλο γείτονα στα ανατολικά, [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1582781108319817729> Erişim Tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022i, 21 Ekim). Με την επίσκεψη στην υααναδείξαμε τις ομοιότητες των προκλήσεων με αυτές που η GR αντιμετωπίζει. Και είναι αστείο να μας κατηγορεί [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1583388670811602944> Erişim Tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022l, 29 Eylül). TR stated that it will use “all legal means & methods in order to protect its interests”. I understand this [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1575458326825111554> Erişim Tarihi: 2022, 3 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022j, 20 Eylül). This country which has issued a casus belli is challenging the Greek sovereignty of the Aegean islands. It speaks of [Tweet Dizisi]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1572322315693588480> Erişim Tarihi: 2022, 3 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022k, 20 Eylül). Διότι αυτό πλέον έχει περάσει σε ένα πρωτοφανές επίπεδο αποτελώντας μια σαφή και υπαρκτή απειλή κατά της κυριαρχίας της Ελλάδας [Tweet Dizisi]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1572120816715800577> Erişim Tarihi:

2022, 3 Ekim.

- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022l, 8 Eylül). Τα λεγόμενα Τούρκων επισήμων τις τελευταίες μέρες είναι πέραν του απαράδεκτου. Επ' αυτού είναι προφανές ότι υπάρχει απόλυτη ομόνοια των [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1567842914515951619> Erişim Tarihi: 2022, 7 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022m, 20 Eylül). Turkey's positions are testing the limits of logic. The country which is instrumentalizing the migration issue by putting tens of [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1572322308022206468> Erişim Tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022n, 17 Ağustos). Το περιστατικό της προώθησης αιτούντων ασύλου από την Τουρκία προς την Ελλάδα στην περιοχή του Έβρου, αποτελεί μία ακόμη απόπειρα [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1559874083390636033> Erişim Tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022o, 30 Ekim). Η συνέντευξή μου στην εφημερίδα Real News και στον δημοσιογράφο @GSiadimas: <https://mfa.gr/epikairota/diloseis-omilies/sunenteuxe-upourgou-exoterikon-nikou-dendia-sten-ephemerida-real-news-kai-ston-demosiographo-giorgo-siadema-30102022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1586695651521437699> Erişim Tarihi: 2022, 3 Kasım.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022ö, 3 Ekim). Η συνέντευξή μου στην εφημερίδα «Πρώτο Θέμα» και στον δημοσιογράφο @makis_pollatos: <https://mfa.gr/epikairota/diloseis-omilies/sunenteuxe-upourgou-exoterikon-nikou-dendia-sten-ephemerida-proto-thema-kai-ston-demosiographo-makepollato-02102022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1576594933720530945> Erişim Tarihi: 2022, 3 Kasım.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022p, 17 Eylül). Η συνέντευξή μου στην εφημερίδα «Παραπολιτικά» και στον δημοσιογράφο @CostasPap: <https://mfa.gr/epikairota/diloseis-omilies/sunenteuxe-upourgou-exoterikon-nikou-dendia-sten-ephemerida-parapolitika-kai-ston-demosiographo-kostapapakhlimitzo-17092022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1571102223844933635> Erişim Tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022r, 24 Temmuz). Η συνέντευξή μου στην εφημερίδα «Καθημερινή της Κυριακής» @Kathimerini_gr και τον δημοσιογράφο @NedosVassilis. <https://mfa.gr/epikairota/diloseis-omilies/sunenteuxe-upourgou-exoterikon-nikou-dendia-sten-ephemerida-kathemerine-tes-kuriakes-kai-ton-dempho-basile-nedo-24072022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1551170442853060608> Erişim Tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022s, 14 Ekim). Κατά τη συνάντηση με τον ΥΠΕΞ GB

- @JamesCleverly, θα συζητήσουμε για την υλοποίηση της Στρατηγικής Συμφωνίας GRGB που είχα [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1580930642279137281> Erişim tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N.[@NikosDendias]. (2022ş, 8 Temmuz). What we are seeing is returning back to some sort of neo-Ottoman ideological approach, a revisionism which thinks of [Tweet Dizisi]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1545409143065944065> Erişim Tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022t, 3 Temmuz). Η συνέντευξή μου στην εφημερίδα «Πρώτο Θέμα» και στον δημοσιογράφο @makis_pollatos: <https://mf.gr/epikairota/diloseis-omilies/sunenteuxe-upourgou-exoterikon-nikou-dendia-sten-ephemerida-proto-thema-kai-ston-dempho-make-pollato-03072022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1543553593156018176> Erişim Tarihi: 2022, 28 Ekim.
- Dendias, N. [@NikosDendias]. (2022v, 7 Eylül). Turkey is attempting to turn back the clock of history, to revive the Ottoman Empire. The TR side's actions & [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/NikosDendias/status/1567512551054888961> Erişim Adresi: 2022, 28 Ekim.
- Erdoğan, R.T. [@RTERdogan]. (2022a, 20 Eylül). *Yunanistan'dan iş birliği ve dayanışma çağrılarımıza kulak vermesini bekliyoruz. #UNGA* [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/RTERdogan/status/1572283196342951938> Erişim Tarihi: 2022, 21 Ekim.
- Erdoğan, R.T. [@RTERdogan]. (2022b, 20 Eylül). *Birleşmiş Milletler 77. Genel Kurulu.* [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/RTERdogan/status/1572244694796484611> Erişim Tarihi: 2022, 5 Ekim.
- Erdoğan, R.T. [@RTERdogan]. (2022c, 6 Ekim). *Avrupa Siyasi Topluluğu Prag Zirvesi Sonrası Basın Toplantısı* [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/RTERdogan/status/1578089113462374406> Erişim Tarihi: 2022, 19 Ekim.
- Erdoğan, R.T. [@RTERdogan]. (2022ç, 27 Eylül). *Türkiye olarak Ege ve Akdeniz'in ne insan kanıyla ne gözyaşıyla ne de husumetlerle kirletilmesini asla tasvip etmiyoruz. Biz tüm kalbimizle* [Tweet Dizisi]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/RTERdogan/status/1574713475611467781> Erişim Tarihi: 2022, 8 Ekim.
- Erdoğan, R.T. [@RTERdogan]. (2022d, 25 Temmuz). *TRT Canlı Yayını.* [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/RTERdogan/status/1551633319854592000> Erişim Tarihi: 2022, 19 Ekim.
- Erdoğan, R.T. [@RTERdogan]. (2022e, 20 Eylül). *Türkiye olarak biz, yeni Aylan bebeklerin cesetleri kıyılara vurmasını diye çırpınırken, Yunanistan, hukuksuz, pervasız geri itmeleriyle Ege'yi bir mülteci mezarlığına...* [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/RTERdogan/status/1572273129979662336> Erişim Tarihi: 2022, 11 Ekim.
- Erdoğan, R.T. [@RTERdogan]. (2022f, 9 Haziran). *Gayrı askerî statüdeki adaların çeşitli*

- tatbikatlara dâhil edilerek NATO ve üçüncü taraf ülkelerin de bu hukuksuzluğa alet edilmeye çalışılması, sonu...*[Tweet Dizisi]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/RTErdogan/status/1534967888339161107> Erişim Tarihi: 2022, 19 Ekim.
- Mitsotakis, K. [@kmitsotakis]. (2022a, 4 Ekim). Αυτό που με κάνει αισιόδοξο, είναι ότι το δηλητήριο των λόγων της τουρκικής ηγεσίας δεν φτάνει τελικά στους λαούς. Έλληνες [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/kmitsotakis/status/1577270343718281218> Erişim Tarihi: 2022, 21 Ekim.
- Mitsotakis, K. [@kmitsotakis]. (2022b, 10 Ekim). Με τον υποψήφιο για την Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας @Christodulides συζητήσαμε για τις νεότερες εξελίξεις στο Κυπριακό και για την [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/kmitsotakis/status/1579528642908291072> Erişim Tarihi: 2022, 15 Ekim.
- Mitsotakis, K. [@kmitsotakis]. (2022c, 13 Ekim). Στη σημερινή συνάντηση με τον υποψήφιο για την Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας, Ανδρέα Μαυρογιάννη, είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε για [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/kmitsotakis/status/1580533180356235270> Erişim Tarihi: 2022, 15 Ekim.
- Mitsotakis, K. [@kmitsotakis]. (2022ç, 27 Eylül). Live | Kickstarting the @EPPGroup's Study Days in Crete with my friend @ManfredWeber. Welcome #EPPfamily to Greece! [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/kmitsotakis/status/1574802247912914946> Erişim Tarihi: 2022, 24 Ekim.
- President GR. [@PresidencyGR]. (2022a, 20 Temmuz). 48 χρόνια μετά την τουρκική στρατιωτική εισβολή στην Κύπρο, το τραύμα της παράνομης κατοχής παραμένει βαθύ. Θυμόμαστε πάντα όσους θυσιάστηκαν [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/PresidencyGR/status/1549664738346426368> Erişim Tarihi: 2022, 21 Eylül.
- President GR. [@PresidencyGR]. (2022b, 7 Ekim). Με τον @presidentmt George Vella εκφράσαμε τη βούληση για εμβάθυνση των ήδη άριστων σχέσεων GR-MT. Επεσήμανα τη συστηματική εμπρηστική ρητορική [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/PresidencyGR/status/1578350236392886275> Erişim Tarihi: 2022, 1 Kasım.
- Prime Minister GR. [@PrimeministerGR]. (2022a, 24 Eylül). Birleşmiş Milletler'den bu mesajla yalnız Türk liderlerine değil, Türk halkına da yönelerek şunu söylemek isterim: Yunanistan Türkiye'yi tehdit etmiyor. Biz [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/PrimeministerGR/status/1573418967619756032> Erişim Tarihi: 2022, 29 Eylül.
- Prime Minister GR. [@PrimeministerGR]. (2022b, 23 Eylül). Türkiye has been threatening Greece with a casus belli, should we choose to exercise our sovereign right to expand our [Tweet Dizisi]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/PrimeministerGR/status/1573405550859399170> Erişim Tarihi: 2022, 1 Kasım.
- Prime Minister GR. [@PrimeministerGR]. (2022c, 23 Eylül). Türkiye's leadership seems to have a strange fixation with my country. Their language is

increasingly bellicose. They threaten that Türkiye [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/PrimeministerGR/status/1573404756269477888> Erişim Tarihi: 2022, 1 Kasım.

Prime Minister GR. [@PrimeministerGR]. (2022ç, 23 Eylül). It includes the instrumentalization of migration flows, and a unilateral decision to refuse all high-level contacts. And I ask: Is [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/PrimeministerGR/status/1573406375145000960> Erişim Tarihi: 2022, 1 Kasım.

T.C. Cumhurbaşkanlığı. [@tcbestepe]. (2022a, 20 Eylül). “Türkiye’nin dış politikadaki vizyonu daima barış odaklı olmuştur” <https://tcgb.gov.tr/haberler/410/139744-turkiye-nin-dis-politikadaki-vizyonu-daima-baris-odakli-olmustur-...> [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcbestepe/status/1572267391656071168> Erişim Tarihi: 2022, 15 Ekim.

T.C. Cumhurbaşkanlığı. [@tcbestepe]. (2022b, 16 Eylül). Cumhurbaşkanı Erdoğan, Şanhay İşbirliği Teşkilatı 22. Devlet Başkanları Zirvesi’nde konuşuyor. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcbestepe/status/1570707929715679234> Erişim Tarihi: 2022, 18 Ekim.

T.C. Cumhurbaşkanlığı. [@tcbestepe]. (2022c, 24 Temmuz). Cumhurbaşkanı @RTERdogan: “Türkiye 2023’e, Lozan Barış Antlaşması’nın ve Cumhuriyetimizin 100’üncü yılına doğru emin adımlarla ilerlerken, bölgesel ve küresel meselelerdeki etkin... [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcbestepe/status/1551172261666750465> Erişim tarihi: 2022, 12 Ekim.

T.C. Cumhurbaşkanlığı. [@tcbestepe]. (2022ç, 30 Haziran). Cumhurbaşkanı Erdoğan, NATO Liderler Zirvesi sonrasında basın toplantısında konuşuyor. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcbestepe/status/1542503877521461250> Erişim Tarihi: 2022, 3 Eylül.

T.C. Cumhurbaşkanlığı. [@tcbestepe]. (2022d, 6 Eylül). Cumhurbaşkanı Erdoğan, Bosna-Hersek, Sırbistan ve Hırvatistan ziyaretleri öncesi basın toplantısında konuşuyor. [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcbestepe/status/1567051356808126464> Erişim Tarihi: 2022, 5 Ekim.

T.C. Dışişleri Bakanlığı. [@TC_Disisleri]. (2022a, 6 Eylül). Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Büyükelçi @TanjuBilgic’in AB Dönem Başkanı Sfatıyla Çekya Dışişleri Bakanlığının ve Diğer Bazı AB Kurumlarının Ülkemize İlişkin Açıklamaları [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: https://twitter.com/TC_Disisleri/status/1567031781718728704 Erişim Tarihi: 2022, 20 Ekim.

T.C. Dışişleri Bakanlığı. [@TC_Disisleri]. (2022b, 4 Ağustos). Yunanistan’ın Batı Trakya Müftülüklerine İlişkin Hazırladığı Yasa Hk. http://mfa.gov.tr/no_-248-yunanistan-in-bati-trakya-muftuluklerine-iliskin-hazirladigi-yasa-hk.tr.mfa... [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: https://twitter.com/TC_Disisleri/status/1555065769934946304 Erişim Tarihi: 2022, 21 Ekim.

T.C. Dışişleri Bakanlığı. [@TC_Disisleri]. (2022c, 4 Ekim). Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Büyükelçi @TanjuBilgic’in Türkiye ile Libya Arasında Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı Konusunda AB ve Yunanistan Tarafından... [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: https://twitter.com/TC_Disisleri/

status/1577226284366692352 Erişim Tarihi:2022, 27 Ekim.

- T.C. Dışişleri Bakanlığı. [@TC_Disisleri]. (2022ç, 16 Eylül). *Tüm tehditlere ve baskılara rağmen, insan hakları ve özgürlük mücadelesinden vazgeçmeyen Batı Trakya Türk Azınlığının arkasındayız. Yunan makamlarının, bu vahim... [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: https://twitter.com/TC_Disisleri/status/1570649018455265282 Erişim tarihi: 2022, 20 Eylül.*
- T.C. Millî Savunma Bakanlığı. [@tcsavunma]. (2022a, 18 Ekim). *MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR: (Yunanistan ile sorunlar) Bu sorunların karşılıklı görüşmeler ve diyalogla çözülebileceğine inanıyoruz. Bu yaklaşımımızı ısrarla sürdürüyoruz.” [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcsavunma/status/1582404111886176257> Erişim Tarihi: 2022, 3 Ekim.*
- T.C. Millî Savunma Bakanlığı. [@tcsavunma]. (2022b, 2 Eylül). *MSB HULUSİ AKAR: “Yunanistan, 1919-1922’de bazı ülkelerin desteğiyle, teşvikiyle işgal girişiminde bulundu. Bunun sonucunda hüsrana uğradılar. Bu ısrarımızdan vazgeçin... [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcsavunma/status/1565603335721320449> Erişim Tarihi: 2022, 25 Ekim.*
- T.C. Millî Savunma Bakanlığı. [@tcsavunma]. (2022c, 28 Eylül). *MSB HULUSİ AKAR: “(Polisevine saldırı) Mehmetçik karşısında duramayan hain teröristlerin, alçakların bu saldırıları Suriye’de organize ettiği bilgisine sahibiz. Yeri ve... [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcsavunma/status/1575042808716591104> Erişim Tarihi: 2022, 27 Ekim.*
- T.C. Millî Savunma Bakanlığı. [@tcsavunma]. (2022ç, 29 Ağustos). *Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar, Yunanistan’ın Türk uçaklarına radar kilidi atmasına tepki göstererek “Kötü komşumuzun bu yaptığının görülmesi, anlaşılması ve... [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcsavunma/status/1564245405981892610> Erişim Tarihi: 2022, 25 Ekim.*
- T.C. Millî Savunma Bakanlığı. [@tcsavunma]. (2022d, 25 Ekim). *MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR: “Artık kendi tüfeğimizi, topumuzu, insansız hava aracımızı, füzemizi, helikopterimizi ve gemimizi üretebilen bir ülkeyiz... [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim adresi: <https://twitter.com/tcsavunma/status/1585001069226037248> Erişim tarihi: 2022, 23 Ekim.*
- T.C. Millî Savunma Bakanlığı. [@tcsavunma]. (2022e, 13 Eylül). *MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR: “(Yunanistan’ın provokasyonları) Tarihten ders alın diyoruz. Yeni maceralara girmeyin. Bazıları sizin kulağınıza bir şeyler söyleyebilirler... [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcsavunma/status/1569584202454077440> Erişim Tarihi: 2022, 8 Ekim.*
- T.C. Millî Savunma Bakanlığı. [@tcsavunma]. (2022f, 10 Eylül). *Bodrum açıklarında, 9 Eylül 2022 tarihinde Yunanistan’a ait sahil güvenlik botu tarafından, düzensiz göçmenlerin lastik bota transfer edilerek Türk kara... [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim adresi: <https://twitter.com/tcsavunma/status/1568576543663820800> Erişim Tarihi: 2022, 25 Ekim.*
- T.C. Millî Savunma Bakanlığı. [@tcsavunma]. (2022g, 16 Eylül). *Çeşme Uzunadalar kuzey batısında, 14 Eylül 2022’de Yunanistan’a ait sahil güvenlik botu tarafından düzensiz göçmenlerin 2 adet lastik bota transfer...*

- [Video Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/tcsavunma/status/1570697578076950529> Erişim Tarihi: 2022, 22 Ekim.
- Υπουργείο Εξωτερικών. [@GreeceMFA]. (2022a, 20 Eylül). Συμμετοχή ΥΠΕΞ @ NikosDendias στην άτυπη συνάντηση ΥΠΕΞ ΕΕ, στο πλαίσιο Εβδομάδας Υψηλού επιπέδου ΓΣ ΟΗΕ. Οι συνομιλίες εστίασαν σε Ουκρανία [Fotoğraf Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/GreeceMFA/status/1572113746801168385> Erişim Tarihi: 2022, 20 Ekim.
- Υπουργείο Εξωτερικών. [@GreeceMFA]. (2022b, 28 Eylül). Ανακοίνωση Υπουργείου Εξωτερικών αναφορικά με τη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας της Τουρκίας → <https://mfa.gr/epikairota/diloseis-omilies/anakoinose-upourgeiou-exoterikon-anaphorika-me-tesunedriase-tou-ethnikou-sumbouliou-asphaleias-tes-tourkias-28092022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/GreeceMFA/status/1575197145015394304> Erişim Tarihi: 2022, 14 Ekim.
- Υπουργείο Εξωτερικών. [@GreeceMFA]. (2022c, 17 Ağustos). .@GreeceMFA Statement regarding the Greek-Turkish border in Thrace and Turkey’s attempt to instrumentalize the migration-refugee issue → <https://mfa.gr/en/current-affairs/statements-speeches/statement-by-the-ministry-of-foreign-affairs-regarding-the-greek-turkish-border-in-thrace-and-turkeys-attempt-to-instrumentalize-the-migration-refugee-issue-17082022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/GreeceMFA/status/1559901367619174401> Erişim Tarihi: 2022, 30 Ekim.
- Υπουργείο Εξωτερικών. [@GreeceMFA]. (2022ç, 3 Eylül). .@GreeceMFA Statement regarding Turkish officials’ recent remarks Read → <https://mfa.gr/en/current-affairs/statements-speeches/statement-by-the-ministry-of-foreign-affairs-regarding-turkish-officials-recent-remarks-03092022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/GreeceMFA/status/1566127785210511360> Erişim Tarihi: 2022, 30 Ekim.
- Υπουργείο Εξωτερικών. [@GreeceMFA]. (2022d, 3 Ekim). .@GreeceMFA Statement regarding the signing of a “Memorandum of Understanding” on hydrocarbons between the Government of National Unity (GNU) [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/GreeceMFA/status/1577013484386414592> Erişim Tarihi: 2022, 8 Ekim.
- Υπουργείο Εξωτερικών. [@GreeceMFA]. (2022e, 16 Eylül). .@GreeceMFA Statement regarding issues related to the Muslim Minority of Thrace → <https://mfa.gr/en/current-affairs/statements-speeches/statement-by-the-ministry-of-foreign-affairs-regarding-issues-related-to-the-muslim-minority-of-thrace-16092022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/GreeceMFA/status/1570736799953350662> Erişim Tarihi: 2022, 29 Eylül.
- Υπουργείο Εξωτερικών. [@GreeceMFA]. (2022f, 23 Temmuz). Απάντηση του Εκπροσώπου του Υπουργείου Εξωτερικών σε ερώτηση δημοσιογράφου αναφορικά με αιτιάσεις του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών για τη μειονοτική εκπαίδευση [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim

Adresi: <https://twitter.com/GreeceMFA/status/1550766190011850755>
Erişim Tarihi: 2022, 18 Eylül.

Υπουργείο Εξωτερικών. [@GreeceMFA]. (2022g, 4 Ağustos). Ανακοίνωση Υπουργείου Εξωτερικών αναφορικά με νέο Νόμο για τον εκσυγχρονισμό των Μουφτειών <https://mfa.gr/epikairota/diloseis-omilies/anakoinose-upourgeiou-exoterikon-anaphorika-me-neo-nomo-gia-ton-eksugkhronismo-ton-mouphteion-04082022.html> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: <https://twitter.com/GreeceMFA/status/1555139066856964098> Erişim Tarihi: 2022, 14 Eylül.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. [@Hellenic_MOD]. (2022a, 20 Temmuz). Στην Κύπρο για τις επετειακές εκδηλώσεις μνήμης για τους Πεσόντες και Αγνοούμενους Αξιωματικούς και Οπλίτες κατά την τουρκική εισβολή του [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: https://twitter.com/Hellenic_MOD/status/1549715398727274497 Erişim Tarihi: 2022, 18 Eylül.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. [@Hellenic_MOD]. (2022b, 19 Temmuz). Συνάντηση ΥΕΘΑ @npanagioto με τον ΥΠΑΜ των Η.Π.Α. κ. Λόιντ Όστιν (Lloyd Austin) <https://mod.mil.gr/synantisi-yetha-nikolaoy-panagiotopoyloy-ton-ypam-ton-p-a-k/> BINTEO: <https://vimeo.com/731285605> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: https://twitter.com/Hellenic_MOD/status/1549317251995672576 Erişim Tarihi: 2022, 20 Ekim.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. [@Hellenic_MOD]. (2022c, 9 Haziran). Στην επετειακή εσπερίδα «1922: Ιστορική Μνήμη και Διδάγματα» στη Σχολή Ικάρων ο ΥΦΕΘΑ @nhardalias, ως Εκπρόσωπος της Ελληνικής Κυβέρνησης <https://mod.mil.gr/stin-epeteiaki-esperida-1922-istoriki-mnimi-didagmata-sti-scholi-ikaron/> [Bağlantı Ekli]. [Tweet]. Erişim Adresi: https://twitter.com/Hellenic_MOD/status/1534880207684915201 Erişim Tarihi: 2022, 12 Eylül.